

TİCARET VE ZİRAAT VEKÂLETLERİNİN TEVHİDİ İLE İKTİSAT VEKÂLETİ TEŞKİLİ HAKKINDA 1/28 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE TİCARET, ZİRAAT VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Türkiye Cumhuriyeti

Başvekâlet

29 Teşrinisani 1927

Muamelât Müdüriyeti

Muharrerat Şubesi

Adet : 6/5126

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Ticaret ve Ziraat Vekâletlerinin tevhidini ile İktisat Vekâleti teşkili hakkında İcra Vekilleri Heyetininin 20 Teşrinisani 1927 tarihli içtimasında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun layihası, esbabı mucibe mazbatasının musaddak suretiyle leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı Mucibe

Ticaret ve Ziraat Vekâletlerinin işgal edegeldikleri vazaifi asliye haddizatında memleketin hayatı iktisadiyesi üzerinde müessir bulunan aynı mahiyeti haiz muamelattan madut bulunmaktadır. Mahiyeti esasıyesi itibariyle yekdiğeriyle tedahül eden bu muamelatın ayrı ayrı vekâletler tarafından tedvirinden ise bu vekâlet tarafından idaresi mucibi menfaat ve muhassetat görülmektedir. Bu ümniyenin temini husulü ile beraber bütçede tasarruf icrası da tevhit hususunda haizi tesir bulunmuştur.

Vekâletlerin tevhidine rağmen mevzuu işgalâtın pek çok müteferrik olması dolayısıyla iki müsteşarlık ihdasına ihtiyacı kati bulunduğu anlaşılmıştır.

Binaenaleyh, bu bapta tanzim kılınan layihanın iktisabı kanuniyet eylesine müteferri muamelenin ifası arz olunur efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Ticaret Encümeni

18.12.1927

3 Karar Numarası

1/28 Kayıt Numarası

Ticaret Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Ticaret ve Ziraat Vekâletlerinin tevhidini ile İktisat Vekâletinin teşkili hakkındaki kanun layihası ve

melfufu esbabı mucibe mazbatası encümenimizce tetkik olundu.

Kanunun heyeti umumiyesi hakkında Hükümetçe serdedilen esbabı mucibe encümenimizce de varit görülerek keyfiyet esas itibariyle muvafık görülmüş ve ancak maddelerin bazısı tevsiyan ve bazısı da tadilen kabul olunmuştur.

İkinci madde; Ticaret ve Ziraat Vekâletlerinin bugüne kadar ihtiva eylemekte oldukları taksimi mesai şekil ve suretlerini tebdil etmemek ve münkesim buldukları mesai şubelerini yekdiğeriye tamamen meczetmeksizin muhafaza etmek maksadiyle «İktisat Vekâletinde bir Ticaret ve diğeri ziraat işleriyle işgal etmek üzere iki müsteşar bulunur» suretinde beşe karşı altı oy ile tespit olunmuştur.

Azadan bir kısmı müsteşarların «mütehassıs» olmalarını teminen maddenin şeklinin İktisat Vekâletinde biri ticaret ve diğeri ziraat işleriyle işgal etmek üzere, mütehassıs iki müsteşar bulunur suretinde takyidini teklif etmişlerse de ekseriyete iktiran edememiştir.

Azadan bazısı da, «kanun» esas itibariyle vazife ve salâhiyetleri tayin eden hükmü umumi olduğuna ve halbuki Teşkilatı Esasiye Kanununun yedinci maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi İcra salâhiyetini Reisisicümhur ve İcra Vekilleri marifetiyle istimal ettiğine binaen, kanunla müsteşarlara vazife tevdiî Büyük Millet Meclisinin, icra salâhiyetini müsteşarlar marifetiyle de istimal edeceği hükmünü natk olacağından, ikinci maddenin sadece İktisat Vekâletinde iki müsteşar bulunur. Tarzında tahririni ve müsteşarların vazaifi bir nizamname ile tayin olunur» şeklinde bir üçüncü madde ilavesini teklif etmişlerse de, işbu nokda nazar ve teklif üçe karşı sekiz rey ile reddolunmuştur.

Üçüncü ve dördüncü maddeler tashihen tadil edilmişlerdir.

Keyfiyetin Heyeti Umumiyeye arzı ricasıyla Riyaseti Celileye takdim kılındı,

Reis
Burdur
Mazbatada izah olunan es-
baba binaen ikinci madde-
nin «İktisat Vekâletinde iki
müsteşar bulunur» tarzında
tahriri ve üçüncü madde
olarak «müsteşarların va-
zaifi Hükümet tarafından
bir nizamname ile tayin
olunur» tarzında bir mad-
de ilavesi lâzım olduğu
mütalaasındayım.

Mustafa Şeref
Kâtip
Şebinkarahisar
İsmail
Aza
Reşit Saffet
Aza
İstanbul
Mütehassıs kelimesinin ila-
vesi reyindeyim.
Hüseyin Hüsnü
Aza
İstanbul
Süreyya

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Ziraat Encümeni
5 Karar Numarası
10 Kayıt Numarası

Ziraat Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Ticaret ve Ziraat Vekâletlerinin tevhiidi ile İktisat
Vekâleti teşkili hakkındaki kanun lâyihasıyla Ticaret
Encümeni mazbatası Encümenimizce müzakere ve
tetkik edildi.

Lâyiha hakkında gerek Hükümet ve gerekse Tica-
ret Encümenince beyan kılınan esbabı mucibe filha-
kika Encümenimizce varit görülerek teklifi vaki esas
itibariyle ve birinci maddesi de Ticaret Encümeninin
tadili veçhile kabul edilmiş ise de, ikinci madde teşkil
edilecek müsteşarlıklara behemahal idare edecekleri
devairin mütehassıslarından bulunan zevatın intihap
ve tayininin temini maksadiyle altı rey muhalife kar-
şı yedi rey ile mütehassıs kelimesinin ilâvesi suretiyle
tadil olunmuş ve diğer maddeler ise ufak cümle tas-

Mazbata Muharriri
Gümüştane
Cemal Hüsnü

Aza
Konya
Kâzım Hüsnü
Aza
Süleyman
Aza
Afyon
Müsteşarlarda ihtisas
aranmak fikrindeyim.
İzzet
Aza

hihatı icra edildikten maada, Dahilî Nizamnameye tev-
fikân da üçüncü maddenin ilâvesine zaruret hâsıl ol-
muştur. Riyaseti Celileye takdim kılındı.

Reis
Adana
Zamir
Kâtip
Manisa
Mehmet Yaşar
Aza
Denizli
Emin Arslan
Aza
Bolu
Aza
Tokat
Süreyya Tevfik

Mazbata Muharriri
Mardin
Ali Rıza
Aza
Denizli
Yusuf
Aza
Konya
Ahmet Hamdi
Aza
Yozgat
Hasan Tahsin
Aza
Mersin
Hakkı
Mütehassıs keyfiyetinin
hükümete bırakılması
lüzumuna kailim.
Aza
Mardin
Nuri

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
28 Mazbata Numarası
1/28 Esas Numarası

Bütçe Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Ticaret ve Ziraat Vekâletlerinin tevhiidiyle İktisat
Vekâleti teşkili hakkında olup 1.12.1927 tarihinde Ti-
caret ve Ziraat ve Bütçe Encümenlerine havale buyu-
rulan kanun lâyihası mezkûr encümenlerin mazbatala-
riyle birlikte Encümenimize tevdi kılınmakla Ticaret
Vekâleti Vekili Mustafa Rahmi Bey hazır olduğu hal-
de tetkik ve müzakere olundu. Hükümetçe teklif olu-
nup ait olduğu encümenlerce de kabul olunan lâyiha-
yı kanuniye esas itibariyle Encümenimizce de şayanı
kabul görülmüş ve şeikle ait bazı tashihattan maada
bütçeye ait bir madde ilâvesi suretiyle ahkâmı maliye-
de nazarı dikkate alınarak tadilen kabul edilen lâyi-
hayı kanuniyenin Heyeti Celileye arz ve takdimine ka-
rar verilmiştir. 4 Kânunusani 1928

Reis
Edirne
Şakir

Reis Vekili
Burdur
Salih Vahit

Mazbata Muharriri	Kâtip
Gaziantep	Kütahya
Ali Cenani	Niyazi Aşım
Ankara	Aydın
Rifat Bey	Mühendis Mithat
İmzada bulunmadı.	
Edirne	Erzurum
Faik	Nafi Atuf
Isparta	Elâziz
Mükerrem	Hasan Tahsin
Bursa	Tokat
Muhlis	Şevki Bey
	İmzada bulunmadı.
Sivas	Samsun
Remzi	Adil
Kırşehir	Yozgat
Yahya Galip Bey	Süleyman Sırrı
İmzada bulunmadı.	

Hükümetin Teklifi

Ticaret ve Ziraat Vekâletlerinin Tevhidi İle İktisat Vekâleti Teşkilî Hakkında Kanun

Madde 1. — Ticaret ve Ziraat Vekâletleri birleştirilerek İktisat Vekâleti teşkil edilmiştir ve bu vekâletler tarafından ifa edilen vazaif İktisat Vekâletince ifa edilecektir.

Madde 2. — İktisat Vekâletinde iki müsteşarlık bulunacaktır.

Madde 3. — Bu kanun tarihi neşrinden itibaren mer'i olacaktır.

Madde 4. — Bu kanunun icrasına, İcra Vekilleri Heyeti memurdur. 20 Teşrinisani 1927

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Milliye Vekili	Bahriye Vekâleti Vekili
Mustafa Abdülhalik	Mustafa Abdülhalik
Dahiliye Vekili	Hariciye Vekili
Şükrü Kaya	Doktor Tevfik Rüştü
Maliye Vekili	Maarif Vekili
Saraçoğlu Şükrü	Mustafa Necati
Nafia Vekili	Ziraat Vekili
Behiç Beyefendi	Mustafa Rahmi
İçtimada bulunmadı	
Ticaret Vekâleti Vekili	Sıhhiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Ticaret Encümeninin Tadili

Madde 1. — Ticaret ve Ziraat Vekâletleri birleştirilerek bunlara ait hizmetati ifa etmek üzere İktisat Vekâleti teşkil edilmiştir.

Madde 2. — İktisat Vekâletinde biri ticaret, diğeri ziraat işleri ile iştigal etmek üzere iki müsteşar bulunur.

Madde 3. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4. — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri memurdur.

Ziraat Encümeninin Tadili

Ticaret ve Ziraat Vekâletlerinin Tevhidi İle İktisat Vekâleti Teşkilî Hakkındaki Kanun

Madde 1. — Ticaret ve Ziraat Vekâletleri birleştirilerek bunlara ait hizmetleri ifa etmek üzere İktisat Vekâleti teşkil edilmiştir.

Madde 2. — İktisat Vekâletinde biri ticaret ve diğeri ziraat işleriyle iştigal etmek üzere mütehassıs iki müsteşar bulunur.

Madde 3. — 5 Mart 1340 tarihli ve 432 numaralı Ziraat ve Ticaret Vekâletleri teşkilî hakkındaki kanun ahkâmı mülğadır.

Madde 4. — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5. — İşbu kanunun ahkâmının icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Bütçe Encümeninin Tadili

Ticaret ve Ziraat Vekâletlerinin Tevhidi İle İktisat Vekâleti Teşkilî Hakkında Kanun

Birinci Madde — Ticaret ve Ziraat Vekâletleri teşkilî hakkındaki 5 Mart 1340 tarihli Kanun ahkâmı ilga ve Ticaret ve Ziraat Vekâletlerine ait hizmetleri ifa etmek üzere İktisat Vekâleti teşkil edilmiştir.

İkinci Madde — İktisat Vekâletinde Ticaret ve Ziraat müsteşarlıkları teşkil olunmamıştır.

Üçüncü Madde — 1927 seneyi maliyesi Ticaret ve Ziraat Vekâletleri bütçe ve kadroları mezkûr seneyi maliye nihayetine kadar mer'i olup Ziraat Bütçesinin 661 nci merkez maaşatı faslının birinci maddesi bakiye tahsisatı İktisat Vekili muhassasatına ve Ticaret ve Ziraat bütçelerinde müsteşarlıklara ait olmak üzere mevcut tahsisat bakiyeleri de İktisat Müsteşarlıkları maaşatına karşılık addedilmiştir.

Dördüncü Madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Beşinci Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.